

دی‌دگاه

شماره: ۰۲۴	موضوع: تعادل در بازار ارز از طریق تسهیل سپرده گذاری ارزی
تاریخ: ۱۳۹۰/۰۹/۰۹	
تهیه و تنظیم: محمد رضا صادقی فروشانی	
<p style="text-align: right;">توضیح اجمالی:</p> <p>واقعیت این است که امروزه در سایه ترس از تبعات تورمی تحریم و اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها، تعدادی از مردم و یا تجار با سودای منتفع شدن از بازار ارزی کشور و با نیت‌های سودا گرانه اقدام به خرید و احتکار ارز از طرق غیر بانکی و غیر رسمی و نگهداری آن در منازل خود می‌نمایند. پیش بینی خاص این گروه از افراد (فارغ از کوتاه بینی یا دوربینی) و نوع نگاه آنان به مشکلات و موانع حادث شده در بازارهای بین المللی برای کشور در قالب و بهانه تحریم، موجب گردیده که این افراد بعضاً با خارج کردن سپرده‌های ریالی خود نزد بانکها و یا حتی فروش موجودی سهام و اوراق بهادار دیگر، عموماً با هدف حفظ قدرت خرید خود و با صرف نظر از سود سپرده‌ها، به بازارهای طلا و ارز روی آورند. میزان و جوه ارزشهای انباشته شده در منازل و اماکن اگرچه بصورت انفرادی بعضاً اندک و قابل اغماض می‌نماید اما ارقام تجمعی آن در سطح کشور مبالغ انبوهی را تشکیل می‌دهد. از طرفی افتتاح حساب ارزی در بانکها دارای شرایط نسبتاً سخت و توأم با محدودیتهایی است.</p> <p>فارغ از نحوه نگهداری غیر مطمئن و غیر استاندارد ارز توسط این گونه افراد در اماکن مسکونی و تجاری غیربانکی، این امر از یک سو موجب کاهش شاخص معاملات بورس و سپرده‌های پس انداز بانکی و از دیگر سو موجب خارج شدن مقادیر م تنابهی از اسکناسهای ارزی (اعم از دلار، یورو و ...) از گردونه بازار و کسری طرف عرضه اسکناسهای ارزی در شرایط افزایش کاذب و ملتهب گونه تقاضا خواهد شد.</p> <p>سپرده‌های ارزی در سیستم بانکی در افواه عامه مردم که نگاه سفته بازانه و بدبینانه فوق الاشاره را دنبال میکنند بعضاً با این احتمال یا شایعه ذهنی مواجه است که در صورت مواجه شدن بانکها با محدودیتهای ارزی، خصوصاً در موقع دریافت و مطالبه سپرده ارزی، معادل قیمت رس می یا دولتی ارز سپرده گذاری شده (بصورت ریالی) از سوی بانک به آنها ارایه خواهد شد و نه اسکناسهای ارزی (که پشتوانه حفظ قدرت خرید خود قلمداد می کردند). برای شکسته شدن این جو روانی و کاذب، در وضعیت فعلی می‌توان با اتخاذ اقداماتی اضطراری و کوتاه مدت و منطبق بل شرایط خاص ارزی و بانکی کشور بازار ارز کشور را در شرایط محدودیت ارزی نیز آرام نمود. شاید بتوان یکی از این اقدامات را اجرای پیشنهاد ذیل دانست.</p>	
<p style="text-align: right;">نکات کلیدی:</p> <p>با اندکی تغییر در رویه‌های افتتاح حساب ارزی و اعمال تسهیل در امکان سپرده گذاری مردم با اتخاذ پیش فرض‌های ذیل، امکان سرازیر شدن دلارهای درون منازل به سمت سیستم بانکی افزایش می‌یابد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱ - منابع افتتاح حساب ارزی و یا همان جوه سپرده ارزی (آورده نقدی) از طریق عموم مردم و به هر میزانی مورد قبول سیستم بانکی قرار گیرد. ۲ - بواسطه اینکه آورده مشتری (و برداشت از حساب) بصورت ارزی است نرخ ارز در آن مطرح نیست. اما پیشگیری های مربوط به پولشویی (از جمله مطالبه مجوز یا منشاء ارز تحویلی از سوی بانک) با سهولت بیشتری اعمال شود و رویه‌های افتتاح و بستن حساب ارزی تسهیل شود. ۳ - به منظور تقویت اعتماد و اطمینان عامه به سیستم بانکی و تشویق مردم در تغییر رویه نگهداری غیر رسمی ارز در منازل به رویه افتتاح حساب مطمئن ارزی، لازم است (مانند رویکرد اوراق مشارکت)، بانک مرکزی برگشت اصل و سود ارزشهای سپرده گذاری شده را (بصورت اسکناس ارزی) تضمین کند. ۴ - رویه‌های ترغیبی و تشویقی برای سپرده گذاری ارزشهای با منشاء غیر بانکی در بانکها تدوین شود. بعنوان مثال: ارز موجود در این حسابها قابلیت معامله برای افتتاح اعتبار اسنادی (LC) را داشته باشد و یا امکان فروش آن در بورس فراهم شود. <p>با اعمال این سیاست نوعی تعادل و ثبات در معاملات و شاخص بورس و نیز در توزیع منابع بانکی و سپرده‌های ریالی و ارزی مردم ایجاد خواهد شد.</p>	
تأیید رئیس مؤسسه:	تأیید رئیس گروه مشاوران: